

Stockholm den 10 november 2022

Remissinstans: Demensförbundet

Remissvar angående ” Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer” SOU 2022:41

Generella synpunkter på förslaget

Enligt betänkandet SOU 2022:41 så blottlade pandemin strukturella brister i vården och omsorgen till äldre personer. Dessa brister och problem har varit kända och analyserats under lång tid. Äldre personer och personer med demenssjukdom fick betala ett högt pris för dessa tidigare kända och icke åtgärdade brister med överdödlighet som följd.

Den nya äldreomsorgen ska ha ett förebyggande och personcentrerat perspektiv och ska inriktas på att vara hälsofrämjande vilket Demensförbundet tycker är bra. Forskning visar att personer som kommer att få någon form av demenssjukdom kommer att öka och att allt fler äldre personer kommer att bo hemma allt längre. Det innebär att det måste ske en kraftig satsning på hemtjänsten och hemsjukvården i våra kommuner då det idag inte finns tillräckligt med platser på Särskilt boende (Säbo). Det kommer att behövas utbildning, utbildning och åter utbildning av personalen för att få en ökad kunskap inom området geriatrik, svenska språket, demens och palliativ vård då allt fler multisjuka och äldre kommer att vårdas och dö i hemmet. Behovet av enhetlig utbildning som lyfts i betänkandet stöder Demensförbundet.

I betänkandet (s.22) beskrivs fyra punkter hur förändringarna märks för den enskilde bland annat genom att *”ansvaret för och arbetet med att koordinera och samordna vård och omsorg tydligt ska ligga på socialtjänst och hälso- och sjukvård. Den enskilde och dess anhöriga och andra närstående ska alltså i minskad utsträckning behöva åta sig denna uppgift. Anhörigas och andra närståendes behov ska uppmärksammas och de ska kunna få stöd i tid, så att ork, engagemang och omtanke, utifrån egen vilja och kapacitet, kan bli mer uthålligt.* Demensförbundet anser att detta är mycket viktiga punkter då anhöriga och andra närstående ofta går på knäna med utbrändhet som följd på grund av otillräckligt stöd från Region och kommun. Då de själva måste söka vård och blir därmed en ökad kostnad för samhället.

Sjukvården och omsorgen står idag inför stora utmaningar vad gäller bemanning, kompetens och personalens arbetsmiljö vilket också beskrivs i betänkandet. Här redogörs för att det behövs ett tydligare ramverk för styrning och uppföljning av äldreomsorgen och att gällande författningsreglering kring äldreomsorgen behöver förtydligas. Detta förtydligande välkomnas av Demensförbundet då vi anser att det finns alltför stora skillnader mellan kommunerna, vilket innebär bristande likvärdighet i vård- och omsorg för personer med demenssjukdom och äldre. Det ska inte vara ett lotteri vart i Sverige man råkar bo och det är inte heller rättssäkert för den enskilde när bedömning av vården och omsorg blir olika beroende på kommunens ekonomi och vilken kompetens som finns.

Lundagatan 42 A, 5 tr, 117 27 Stockholm

Tel 08-658 99 20 Fax 036-658 60 68

PG 25 92 53-3 BG 5502-8849 Org nr 802011-2911

Hemsida: www.demensforbundet.se

E-post: rdr@demensforbundet.se

Behovet av höjd läkarkompetens i kommunal primärvård är nödvändig och SIP måste vara en självklarhet så att personer med framskriden demenssjukdom helt utan värdighet inte skickas till sjukhus i livets slut.

I förslaget står att lagen kan tillämpas även för yngre personer med demenssjukdom i de fall det är ändamålsenligt. Den skrivningen ser vi som en risk för den enskilde personen då det är mycket speciella behov som yngre personer med demenssjukdom och deras familjer har som ofta är mångårigt. Personer under 65 med demenssjukdom som inte beviljats insatser från LSS-lagstiftningen, kommer den nya lagstiftningen bättre möta deras behov?

Kommer det att vara möjligt för alla regioner och kommuner att uppfylla lagkraven, då det är stora olikheter i vilka förutsättningar som finns i vårt land, storstad kontra landsbygd?

Demensförbundet välkomnar kompletteringen av den nya lagen men är samtidigt oroad över på vilket sätt en ny äldreomsorgslag trots satsningar som beskrivs i betänkandet ska garantera det som tidigare lagstiftning och tillsynsverksamhet inte lyckats med. Demensförbundet efterlyser satsningar som gör det möjligt att både kunna följa den nuvarande lagstiftningen och än mer den nya lagen.

Lundagatan 42 A, 5 tr, 117 27 Stockholm

Tel 08-658 99 20 Fax 036-658 60 68

PG 25 92 53-3 BG 5502-8849 Org nr 802011-2911

Hemsida: www.demensforbundet.se

E-post: rdr@demensforbundet.se